

MACZKÓ ÚR MÁSODIK UTAZÁSA

IRTA

SEBŐK ZSIGMOND

KÉPEKKEL

BUDAPEST 1913
SINGER ÉS WOLFNER KIADÁSA
VI., Andrásy-út 16.

Negyedik kiadás

R. deq. m.
739 ic

Minden jogot fenntartunk

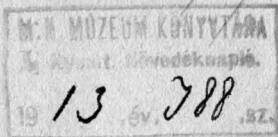

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

15 867/142

Gyertyaszentelő napjának reggelén a Pista inas kisubickolta Maczkó úr csizmáját, jól kiporolta, kikefélt a ruháját, aztán megszólította a Jutka szakácsnét:

— Jutka néni, mára jó früstököt készítsen, mert a tekintetes úr fölkel téli álmából.

Nosza, a Jutka szakácsné mindjárt elkezdte csörgetni a kulcsokat és futtatni a cselédeket.

— Hé, Sári, fuss a faluba a mézáróshoz, hogy küldjön egy fél borjút a tekintetes úrnak reggelire! Zsuzsi, itt a kulcs, hozd ki a kamrából a lépes mézet . . . de azt mondom, bele ne torkoskodjál, mert hátra kötöm a sarkad! Pista, te is hozhatnál a pincéből egy kis szív-erősítőt. Egy, kettő . . . szaporán járjon a lábatok, nem halljátok, hogy a tekintetes úrnak ma fölébredni méltóztatik?

Mikor a kémény füstölgött, Pista inas benyitott abba a szobába, melyben Maczkó úr aludt már a tél kezdete óta. A csizmát az ágy mellé tette, a ruhát egy székre, azután jól megrázta Maczkó urat:

— Tekintetes úr, tessék fölkelni!

Maczkó úr egyet morgott, egyet ásított, azután befordult a falnak s tovább aludt.

A Pista inas újra megrázta.

— Tekintetes uram, tessék fölkelni, mert már elmúlt a tél!

Maczkó úr a fülét sem mozgatta, hanem tovább horkolt.

A Pista inas egyet gondolt s ezt kiáltotta Maczkó úr fülébe:

— Hé, tekintetes uram, lopják a mézet!

Maczkó úr, mint a jó gazda, erre mindjárt kinyitotta a szemét, fölült az ágyában s ezt motyogta:

— Ki lopja . . . Hol lopják?

Pista mosolyogva felelt:

— Jó reggelt kívánok, tekintetes uram! . . .

Ne tessék félni, nem lopnak semmit, csak azért mondtam, hogy fölkeljen.

— Jó reggelt, Pista szolgám! — köszöntötte Maczkó úr a hű inast. — Hát már itt a Gyertyaszentelő?

— Itt bizony!

— Ejnye, de hamar!

Pista összecsapta a kezét.

— Jaj, tekintetes uram, hiszen már három hónapja alszik!

Maczkó úr olyasmit morgott, hogy mi az a három hónap egy álmos medvének!! Azután fölkelte és öltözködni kezdett.

— Hogy s mint szolgált a tekintetes úrnak a hosszú éjszakai nyugalom? — kérdezte Pista, miközben segített Maczkó úrnak fölhúzni a csizmáját.

— Köszönöm, szolgám, nagyon jól, — felelt Maczkó úr. — Nincs semmi hiba a ház körül?

— Nincs bizony, rendben van minden.

— Akkor hát jól van. Eredj, hívd el a kulcsár urat!

Pista elment s nemsokára bekopogtatott a kulcsár.

— Pálinkás jó reggelt kívánok, tekintetes uram!

— Hasonlóképpen, kulcsár uram! Mi ujság a gazdaság körül?

— Semmi rossz, csakhogy nagyon gyöngé volt a tél, elszaporodnak a hernyók.

— Ejnye, no! . . . Hát az istállót bezsuppoztatta-e?

— Igenis, instálom, bezsuppoztattam.

— Az adót kifizette-e?

— Igenis, kifizettem.

Most megjelent a Jutka szakácsné, főzőkanállal a kezében.

— Jó reggelt kívánok, tekintetes uram, kezét csókolom! . . . Hogy, mint szolgál a drága egészsége?

— Köszönöm Jutka, elég jól. Hát egy kis félfogra való früstök akad-e a konyhán?

Jutka szakácsné erre önérzettel megrázta a kontyát:

— Akad bizony. Már terítettünk is, tessék beljebb kerülni!

Maczkó úr kegyes elismerést dörögött, aztán így szólt:

— Kulcsár uram, tartson velem! Majd reggelizés közben elbeszélgetünk a gazdaságról.

Reggeli után Maczkó úr kezébe vette a sétabotot, hogy megtekintse úri birtokát.

A kulcsár tréfálkozva mondotta:

— Jó lesz, tekintetes uram, itthon hagyni a bundát.

— Miért?

— Mert olyan szép, meleg idő van, akárcsak tavasz közepén.

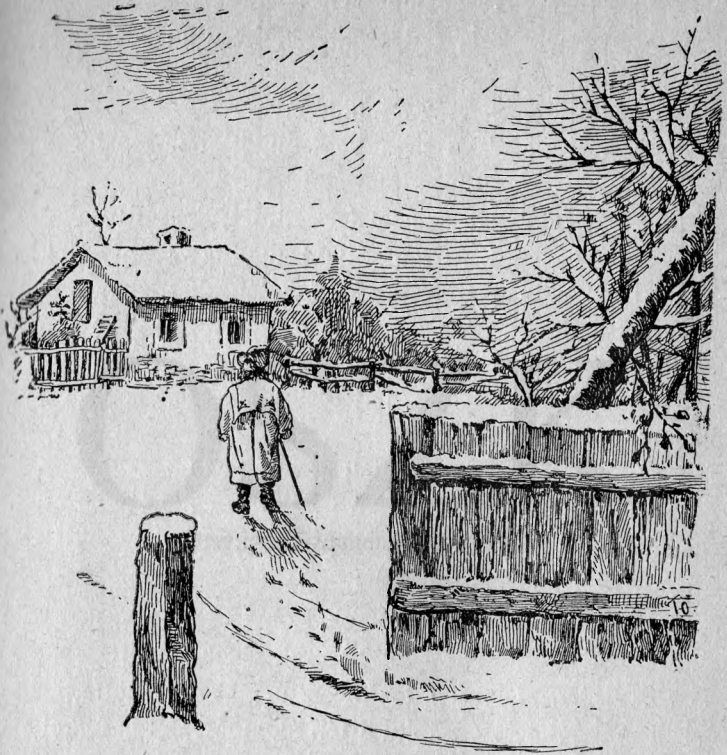
Maczkó úr persze nem hagyta otthon a bundát, és pedig azért, mert a téns Maczkó-család számára a szűcs olyan kitűnő bundát készített, hogy azt nem lehet levetni, nem lehet elszakítani, sőt a Maczkó-család úgy tartja, hogy kiporolni sem szükséges soha. Mégis milyen pompás bunda! Meleg, mint a kemence, puha, mint a rózsaaigy. Ez a bunda a bunda! Sok vadásznak fáj reá a foga!

Maczkó úr kinézett a házból. Ragyogó nap süttött. Hónak, jégnek nyoma sem volt; a porban verebek ugárdoztak; a levegőben egy pillangó röpködött; imittamott néhány fa már rügyezett.

Maczkó úr erre a kulcsárhoz fordult:

— Nem hagyom itthon a bundát, és kulcsár uram is jól teszi, ha kikészíti magának, mert szükség lehet rája.

Ezzel megindult Maczkó úr. Elsőben a kerti méh-kashoz ballagott, amelyben a méhecskék már javában döngicséltek.

— Hogy vagytok, szücsök? — kiáltott be Maczkó úr a méhekhez.

— Köszönjük alássan szíves kérdését, nagyon jól!
— zúgtak a sárgaruhások.

— Miben fáradoztok?

— Énekelünk, dolgoztatunk, kezdjük a tavaszi munkát.

— Itthon vagytok-e mindnyájan?

— Mindnyájan nem vagyunk itthon, mert egy raj kirepült mézért.

Maczkó úrnak ez nem tetszett. Rájuk szólt:

— Azonnal fusson valaki utánuk és hívjátok haza! Ti pedig tapasszatok be minden hasadékot s ki ne moccanjatok, mert még csak ezután fogja Tél apó a szakállát rázni. Értettétek?

— Igenis, értettük, úgy cselekszünk, — zümmögtek engedelmesen a méhecskék.

Maczkó úr tovább sétált az erdei vadméhekhez. A nagy potrohos méh, Maczkó úr hűséges öreg bérese a méhek közt, már az odu szélén pipázott, és olykor bekiáltott a zsibongó népség közé:

— Dolgozzatok legények, holnap lesz a vásár!

Amint meglátta Maczkó urat, elébe repült:

— Hozta Isten a tekintetes urat! — kiáltotta. — Hát már föl tetszett kelni a téli álomból? Mi is fölkelünk ám és ugyancsak serénykedünk!

— Látom, — felelte Maczkó úr. — Pedig korán volt még.

— Hogy, hogy? Hiszen itt a tavasz!

— Még csak ezután fogja Tél apó istenigazában rázni a szakállából a havat.

A potrohos méh ezen igen csodálkozott.

— Pedig éppen az elébb volt itt egy cinege, — mondotta, — és egy szép vidám nótát csicssergett a tavaszról.

— No, majd fúj az még egy csúnya, szomorú nótát a tél csalfaságáról.

— Aztán járt erre két csinos pillangó is, tavaszi ruhában, és azt kiáltották: — Meleg tavasz, ujjuju!

— Na, majd kiáltják azok nemsokára: — Hideg tél, jujjuj! Jó lesz, kis szolgám, vigyázni.

A potrohos méh mindjárt bekiáltott az oduba:

— Be kell takarítani mindent, legények, nem lesz holnap vásár!

Mielőtt maga is visszabújt volna az oduba, megkérdezte Maczkó úrtól:

— Hát, tekintetes uram, az idén nem utazik sehová?

— Majd meggondolom, jó szolgám, előbb alszom rá egyet, — felelte a gazda.

Ezzel elbúcsúztak. A méhecske társaival együtt bebújt a sejtekbe, megrakta a feje alját s lefeküdt. Maczkó úr pedig folytatta útját. De egyre a fejében motoszkált a méh beszéde.

— Utazzam-e valahová? — kérdezte magában. — Bizony jó lenne egy kicsit megint utazni, világot látni, hírt, dicsőséget szerezni! Én bizony azonnal útra kelek, amint a pótlék téli álmon túl leszek!

Ezzel hazament Maczkó úr, megvettette az ágyát,

lefeküdt, s meghagyta Pistának, hogy három hétig föl ne keltse, mert még csak most lesz igazán tél.

Maczkó úr nemsokára úgy horkolt, hogy három szobán keresztül hallatszott.

Alig hunyta be szemét Maczkó úr, megjött újra Tél apó, elkezdte rázni azt a nagy havas szakállát, elkezdte fújni csípős, fogvacogtató nótáját. Kulcsár uram szaladt a bundáért és úgy belebújt, hogy a füle se lát-szott ki belőle; a cinege búsan csicsergett a tél csalfaságáról; a pillangók prüszköltek, köhögtek és nagyon sajnálták, hogy ilyen korán fölhúzták a tavaszi ruhájukat; ellenben a méhecskék, akik Maczkó úr tanácsára újra jól betapasztották a hasadékokat, hogy a szél át ne járhasson rajta, el sem csavarogtak semerre, vígan dudáltak odahaza és kacagtak a könnyelműeken, akik hittek a korai napfénynek.

Okos állat ám a medve. Tudja, hogy kora tavasz-nak hosszú tél, kora örömnök hosszú sírás a vége.

Nem is fagyott le még soha a tekintetes, nemes, nemzetes, vitézlő és dörmögő Maczkó uraknak se az orruk, se a kisújjuk!

Mikor újra megjött a szép idő, Pista felköltötte Maczkó urat.

A tekintetes úr most már vígabban ugrott ki az ágyból, kinézett az ablakon, s így szólt:

— No, Pista szolgám, pakkolj, utazom Buda-pestre.

Pista összecsapta a sarkantyúját, megfordult és szétvitte a hírt a házban:

— A tekintetes úr megint utazik Budapestre!

No, ez nagy ujság volt. A cselédek összefutottak és volt nagy prézsmítálás és disputa. Még Jutka aszszony, a szakácsné is letette a főzőkanalat.

— Ej, ej, — mondotta. — Hát megint Budapestre utazik a tekintetes úr? Pedig szeretném én látni azt a budapesti szakácsnét, azt az idres-bodros kötényűt, aki olyan tejfölös, töpörtös, túrócsuszát főz, mint én!

Sári, a szobaleány, a derekára tette a két kezét és ezt mondta nagy kényesen:

— Dejszen, én is szeretném látni azt a budapesti szobaleányt, azt a búbos főkötőjűt, aki olyan frissen perdül a sarkán, mint én!

A Pista inas megsodorta a bajszát és így szólt:

— Hát még én azt a budapesti pincért, azt a fecske-szárnyűt, aki úgy ki tudja pödörni a bajszát, mint én, és úgy kisubickolja a tekintetes úr csizmáját, mint én!

Maczkó úr pedig ezalatt készült az utazásra. Jött az udvari borbély, a borotvával, ollóval, fésűvel, szappannal:

— Alás'szolgája, tekintetes uram, tessék helyet foglalni a székben, tessék a nyakába kötni a kendőt, úgy megszappanozom, borotválom, nyírom, fésülöm a tekintetes urat, hogy Budapesten mindenki azt fogja mondani: — Nini, itt sétál báró Maczkó!

És szappanozta, fésülte Maczkó urat egy álló napig, csakúgy izzadt bele az üstöke. Mert, köztünk mondva, túlságosan borzas volt a tekintetes úr.

Jött az udvari szabó a röffel, kelmével:

— Jó napot, tekintetes uram, tessék ideállani elémbé, tessék magát megmérteni, olyan gyönyörű kabátot szabok, olyan fölséges nadrágot varrok a tekintetes úrnak, hogy aki meglátja benne Budapesten, lekapja a kalapot, és azt fogja mondani: — Nini, itt sétál gróf Maczkó!

És mérte, méregette, Maczkó urat két napig, amíg pontosan kimérte, mert, köztünk mondva, egy kicsit esetlen termete volt a tekintetes úrnak.

Jött a kalapos, hozta a vadonatúj köcsögkalapot, nem is egyet, de százat:

— Jó reggelt, tekintetes uram, tessék választani ezek közül a gyönyörűséges köcsögkalapok közül, mert ha akármelyiket a fejére teszi, Budapesten mindenki ezt fogja mondani: — Nini, itt sétál herceg Maczkó!

Maczkó úr elkezdett válogatni a kalapokban és válogatott teljes három napig; valamennyi kalap kicsi volt, s hetedhét határt be kellett járni, amíg olyat tudtak hozni, amely ráillett fejére. Mert, köztünk mondva, túlságosan nagy buksija volt a tekintetes úrnak.

Mikor Maczkó úr fölhúzta az új ruhát, fejébe biggyesztette a köcsögkalapot és kezébe vette a paraplét, akkor — szó, ami szó, — olyan úri személy volt,

mint egy báró, úgy feszített, mint egy gróf és fejemet teszem rá, hogy mikorra Budapestre ér, olyan lesz, akár egy főméltóságos herceg.

Azután kiadta a parancsot a kocsisnak:

— János, fogj be!

Nemsokára az ambitus előtt állt a kocsi a két lóval és a János bácsival. Maczkó úr fölült rája, a saroglyába tétette a podgyászát és a kocsi kigördült vele az úri ház udvarából.

A vasutig nem történt semmi különös a dirmegő, dörögő utassal. Hanem a vasuti vendéglőben, mikor a pincér elébe tette az étlapot, hogy válasszon uzsonnára ételt, Maczkó úr így szólt:

— Kérek egy fél ökröt!

A pincér összecsapta a kezét erre a kívánatra és ezt dadogta:

— Bocsánat, nagyságos úr, de fél ökör nincs az étlapon, csak fél csirke!

Maczkó úr átnézte az étlapot és sajnálkozást dörögött a foga közt:

— Kár, pincér barátom, hogy nincs rajta, igen nagy kár. Hanem tudja mit, hozzon mindent ide, ami ezen az étlapon írva van!

Három pincér futott a parancsal, hat pincér hordta az ételeket, kilenc pincér válogatta a tányérokat. Így van ám az, mikor olyan nagy úr uzsonnázik, mint a tekintetes, nemzetes, vitézlő és dörmögő Maczkó úr!

Maczkó úr a nyakába kötötte a szalvétát és neki látott a lakomának. A félcsirke csak az egyik fogára való volt, a borjucomb a másikra, a libapecsenye a harmadikra, a hurka, a kolbász a negyedikre, a töltött káposzta az ötödikre.

Mondjam-e, ne mondjam-e, hogy több foga volt Maczkó úrnak, mint étele a vendéglősnek. Mikor végére ért, így szólt:

— Ejnye, de rövid volt ez az étlap! Pincér úr, kezdjük előlről!

De már arra nem volt idő, mert harmadikat csengettek és Maczkó úrnak a vonatra kellett szállnia. Felült hát a vonatra, hej, recsegett-ropogott az a vonat a teher alatt, mert, köztünk mondva, akkora potroha volt Maczkó úrnak, mint egy török basának.

Mikor indulásra csengettek, a csengő ezt csilingelte a vonatnak:

— Csingiling, szegény árva vonat, no hiszen, te is kiszuszogod a párádat, amíg Maczkó úrral Budapestre érsz!

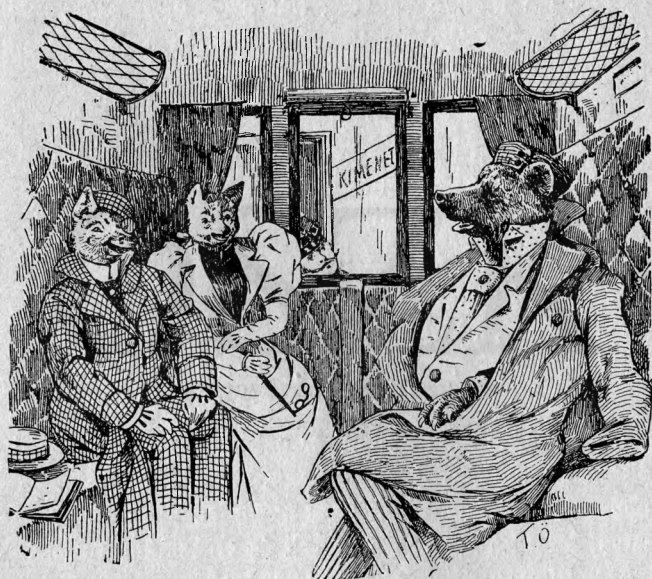
A vonat meg egyre prüszkölt, köhögött útközben:

— Prsz, prsz, ksz, ksz . . . jaj, micsoda potrohos török basa ül rajtam, jaj be nehéz ő kegyelme!

A vasuti kocsiban az volt Maczkó úr első dolga, hogy végignyújtózott a dívánon és a csizmás lábát is fölrakta rája.

— Hadd lássák, — mondotta magában, — hogy már másodszor utazom Budapestre!

Pedig úgy-e, kis olvasóm, ha Maczkó úr nem rakta volna föl poros csizmáit a dívánra, azt is elhitték volna róla, hogy már harmadszor utazik Budapestre?

A következő állomáson még egy úr és egy asszony léptek be a kocsirekeszbe. Maczkó úr azonnal fölkel, kalapot emelt illedelmesen és megszólította az urat:

— Kihez van szerencsém?

— Én Róka Mihály vagyok.

— Hja, csak Róka! — dűnnyögött Maczkó úr s evvel visszafeküdt a divánra, sőt a csizmáját is levetette.

— Én medve vagyok, hát csak nem szégyenlem magamat egy Róka előtt! — mormogta a mi szeretetreméltó Maczkó barátunk.

Nemsokára elszunnyadt és csak akkor ébredt föl, mikor a vonat fűtyült és valamely állomásnál megállt. Iyenkor Maczkó úr mindig kinézett az ablakon, hogy megnézzé az állomási épületre tett táblán, milyen városhoz értek. Egyszer nagy örömmel így kiáltott föl, mikor kitekintett az ablakon:

— Nini, „*Váróterem*“ városnál vagyunk!

— Hahaha, — kacagtak az utitársak, mire Maczkó úr elvörösödött és ezt mormogta magában:

— Nézze meg az ember ezt a Róka urat és ezt a Rókáné asszonyságot, engem merészelnék ők kikacagni, engem, Maczkó urat, aki már másodszer utazom Budapestre! Még ha Oroszlán úrnak és Oroszlánné asszonyságnak hívnák őket, akkor érteném!

Pedig, ugy-e, volt okuk kacagni az utitársaknak, mikor a nagy buksi azt sem tudta, hogy a *Váróterem* nem a város neve?

Maczkó úr bosszúságában rágyújtott a pipára és akkora füstöt fújt az utitársak orra alá, hogy Róka úr prüszkölt, Rókáné asszonyság pedig köhögött.

— Hehehe! — örvendezett Maczkó úr. — Most nevésetek!

Mikor a vonat a legközelebbi állomáshoz ért, Maczkó úr kinézett:

— „*Kimenet*“ városnál vagyunk! — mondotta.

Rókáék most nem nevettek, bár valami nagyon csiklandozta az orrukát, e helyett Róka úr így szólt:

— Tudja-e uraságod, miről nevezetes ez a „*Kimenet*“ városa?

Maczkó úr eleinte bosszankodott, hogy Róka úr fölteszi ő róla, aki már másodszor utazik Budapestre, hogy nem tudja, miről nevezetes „*Kimenet*“ városa? De mivel csakugyan nem tudta és kíváncsi volt rá, hát megkérdezte:

— És uraságod tudja?

— Hogyne tudnám. Hiszen számtalanszor kimentem már „*Kimenet*“ városába!

— Ugyan mondja el, miről híres?

— Arról, hogy ott télen-nyáron, tavasszal-ősszel tele vannak az almafák pipi-piros és bobo-borízü almával . . . csaknem leszakad az ág alattuk!

Maczkó úr, amikor Róka úr a pipi-piros almát említette, egyet csettentett a nyelvével, mikor pedig a bobo-borízűt, akkor kettőt. Azután így szólt:

— Ejnye, be szeretném látni ezeket az almafákat!

(És szakítani az almákból! — gondolta magában utána.)

Róka úr ezt mondotta:

— Hiszen könnyen megláthatja uraságod, mert a pályaudvar közelében is van egypár almafa.

— Nincsenek messze?

— Oh, dehogy. Amint kimegy a pályaudvar ajtaján „Kimenet“ városába, mindjárt jobbra van egy alacsony kerítés, a mögül tíz almafa is hajlik ki az útra . . . félkézzel el lehet érni.

Maczkó úr nem türtöztethette tovább magát:

— Leszálok a vonatról, — szólt, — megnézem ezeket az almafákat . . . és ha lehet, veszek a csőszőlő almát vagy egy kalappal.

Ezzel Maczkó úr leszállt a vonatról, és kisietett az állomás ajtaján. Kerítést is látott eleget, almafát is néhányat, de akárhogy forgatta a fejét, egyetlen egy árva almát nem tudott fölfedezni rajtuk, se pipi-pirosat, se bobo-borízűt.

Egy darabig keresgélt még, aztán megszólított egy arramenő gyereket:

— Hé, kis fiam, hol vannak itt azok az almafák, amelyek télen-nyáron, tavasszal-ősszel tele vannak almával?

A fiú nagyot bámult:

— Itt olyan almafa nincs!

— Dehogy nincs, te buksi! . . . Hiszen ezekről az almafákról híres „Kimenet“ városa!

— De, kérem szépen, ez nem „Kimenet“ városa!
— mondotta a fiu még jobban bámulva.

— Nem-e? Hallod-e, akinek szeme van, az látja, hogy „Kimenet“ van az állomásra írva!

A fiúcska erre olyan jóízűet kacagott, hogy a könnyei is csurogtak.

— Hát a bácsi nem tudja, hogy *Kimenet* azért van odaírva, hogy arra kell kimenni?

Maczkó úr elröstellte magát és búsan visszaballagott az állomásra, ezt morogván:

— Ej, az a Róka úr és az a Rókáné asszonyság hogy bolonddá tartottak! No de iszen, majd fuvok az orruk alá pipafüstöt!

Amikor visszatért a pályaudvarba, éppen akkor indult tovább a vonat.

Maczkó úr elkezdett kézzel-lábbal integetni és kiabálni a vonat után:

— Hé, megálljanak kendtek, hova sietnek olyan lóhalálába, én is itt vagyok még!

A vonat ügyet se vetett rá, csak Róka úr és Rókáné asszonyság néztek ki feléje az ablakból és nagyot kacagtak rajta.

Arra ment a vasúti portás és azt kérdezte Maczkó úrtól:

— Miért kiabál uraságod?

— Hogy álljon meg a vonat és vegyen föl!

— Kicsoda uraságod? — kérdezte a portás, a pipáját félfogra véve.

— Én Maczkó tekintetes úr vagyok, a híres, nevezetes Maczkó-családból. De miért kérdi?

— Azért, mert a vonat még nagyobb úr, az nem áll meg senki fiának, még ha főfőméltóságos úr is!

— No, de én nem vagyok ám csak olyan közönséges utas, mert már másodszor utazom Budapestre, — mondotta Maczkó úr büszkén.

— A vonat pedig már ezredszer utazik Budapestre, — hát az sem csak olyan semmi utas, — felelt a portás.

Végre is kénytelen volt szegény Maczkó úr bele nyugodni abba, hogy lekésett és hogy meg kell várnia a következő vonatot. Egész nap és egész éjjel az állomáson kuksolt. Dirmegett-dörmögött is eleget:

— Hej, te Róka Mihály, csak kerülj egyszer a kezem közé!

Amíg föl és alá sétált a pályaudvarban, hogy megvárja a következő vonatot, egyszer csak nagy csengetés, lódobogás és kocsizörgés hallatszott. A pályaház előtt egy cifra kocsi állott meg, s arról egy nyalka úr ugrott le. Árvalányhajás kis csárdáskalap volt a fején, fokos a kezében, csutora a vállán, makrapipa a szájában. A csizmáján sarkantyú pengett.

Amint meglátta Maczkó urat, mindjárt hozzáment, összeütötte a bokáját, és így szólt:

— Adj' Isten jó napot, kedves urambátyám!

— Fogadj Isten, öcsém, kihez van szerencsém?

— Én Farkas Bandi birkakereskedő vagyok Nádasról.

— Örvendek a szerencsének, én pedig Maczkó Muki földbirtokos vagyok, Máramarosból.

Az idegen fölrikkantott:

— Maczkó Muki? Szervusz pajtás! Hát nem ismeresz engem?

Maczkó úr végignézte az idegent és megcsóválta a fejét.

— Az arca ismerősnek tetszik, de nem emlékszem, hol találkoztunk?

Farkas Bandi ezen igen csodálkozott.

— Hát nem emlékszel arra a híres mulatságra, pajtás, Mármarosban, mikor együtt rúgtuk a port? Tudod, akkor, mikor a főispán közénk lőtt . . . még most is az oldalamban a golyója!

Maczkó úr most már emlékezett. Akkor volt az, mikor a híres vadászat volt Mármárosban. Ő arra nem szívesen emlékezett vissza, de azért barátságosan fogadta Bandit:

— Ehen, pajtás, hát te vagy az? Mi szél hoz erre?

— Akolfalván vásár van, oda utazom, egypár birkát szeretnék venni. Hát te hova utazol?

— Budapestre.

— Az már valami! — szolt Farkas Bandi. — Legalább együtt utazunk Akolfalváig, és amíg a vonat megjön, elbeszélgetünk.

Ezzel a két pajtás karonfogta egymást és úgy sétáltak.

— Mi újság Nádason? — kérdezte Maczkó úr. — Hogy megy a birkaüzlet?

— Nagyon rosszul, — felelt Farkas Bandi. — A juhászok drágán adják a birkát.

— Ej, ej, — sajnálkozott Maczkó úr, s azután hozzátette: — Hát az otthonvalók hogy érzik magukat?

— Köszönöm szíves kérdésedet, pajtás, mindnyájan egészségesek vagyunk, csak a feleségemnek fáj a foga.

— Majd küldök Budapestről cseppeket Farkasné asszonyom fájós fogára, — mondotta Maczkó úr jószívüen.

Pedig hát másra fáj a foga Farkasné asszonyomnak: egy kis birkapaprikásra.

Amíg így eldiskuráltak, megjött a vonat. Maczkó úr és Farkas Bandi beszálltak és a vonat megindult.

Nemsokára belépett a kalauz a jegyekért. Mikor a Farkas Bandi jegyét megnézte, megkérdezte:

— Hova utazik uraságod?

— Az akolfalvi vásárra.

— Akolfalvára? — szólt a kalauz gyanakodva.

— A birkavásárra, ugy-e?

— Ühüm, mi köze hozzá? — mordult föl Farkas Bandi.

A kalauz fejét csóválva ment ki a kocsiból. Oda-benn pedig Maczkó úr és Farkas Bandi, hogy ne unatkozzanak, elővettek egy pakli kártyát és durákat játszottak. Farkas Bandi néha levette a csutorát a válláról és megkínálta Maczkó urat:

— Egészségedre, Maczkó koma!

— Egészségedre, Bandi koma — köszöntött vissza Maczkó úr.

A legközelebbi állomáson beszállt a kocsiba Bárány Jeremiás gazda a feleségével és Habakuk nevű kis fiával. Bárány Jeremiás fején egy nagy báránybőrsipka volt, a feleségén egy gyönyörűséges búbos főkötő, Habakuk úrfi fején pedig egy szépséges szalmakalap. Bárányné asszony a karján egy nagy kosarat vitt.

Bárány Jeremiás levette a sipháját és meghajlított a kocsiban ülők előtt:

— Alázatos szolgája, nagy jó uraim!

Azután elötuszkolta Habakuk úrfit és azt súgta a fülébe:

— Csókolj kezet a nagyságos uraknak!

Habakuk szép pukedlit csinált, adott egy nagy pacsit Maczkó úrnak és megcsókolta a mancsát.

Maczkó úrnak nagyon megtetszett Habakuk úrfi, meg is csípte az állát, és viszonzásul megajándékozta fekete cukorral.

Hanem mikor Habakuk úrfinak Farkas Bandi elé kellett volna járulnia, hogy kezet csókoljon, belekapaszkodott az anyja kötőjébe és ezt szepegte:

— Jaj, mamácskám, nagyon félek attól a másik bácsitól!

Hasztalan biztatta Bárány gazda, bizony nem csókol kezet.

Bárány gazda és kedves családjja nagyon szerényen viselték magukat. Szépen összehúzódtak, Bárányné asszony az ölébe vette a fiát, és csak akkor beszéltek, amikor kérdezték őket.

Maczkó úr szívesen megszólította a gazdát, mikor megtudta a nevét:

— Hova, hova, Bárány gazda?

— Az akolfalvi vásárra törekednénk az anyjukommal, meg a fiacskámmal.

— Minek a vásárba?

— Egy kis túrót készített az anyjukom, azt akarjuk eladni, azután az árán veszünk a fiúnak egy kis kocsit.

Habakuk úrfi föl kacagott, de Farkas Bandi olyan rútul nézett rá, hogy elbujt az anyja háta mögé.

— Hát jól viseli magát a fickó, ugy-e? — kérdezte Maczkó úr.

— Hátra is kötnénk a sarkát, ha rossz lenne! —

mondotta Bárányné asszony, gyöngéden megpofozva Habakuk úrfi képét.

— Ennivaló kis fickó! — morgott Farkas Bandi, csámcsogva a nyelvével.

De már erre az egész Bárány-familia úgy megszeppent, hogy még jobban összebújt.

Még egy kicsit beszélgettek, azután Maczkó úr elálmosodott és elaludt. Farkas Bandi ekkor fölkel és kinyitotta az ablakot, azután maga is úgy tett, mintha aludnék. A nyitott ablakon a vonat füstje beszállt a kocsiba, úgy, hogy Farkas Bandi egy nagyot tüsszentett tőle.

Mily nagy volt azonban a szegény Bárány-család csodálkozása, mikor Farkas Bandi így mordult rájuk:

— Hogy mertek akkor tüsszenteni, mikor én alszom?

— Bocsánatot kérek, — szólt Bárány gazda, — de nem mi tüsszentettünk, hanem jó uram.

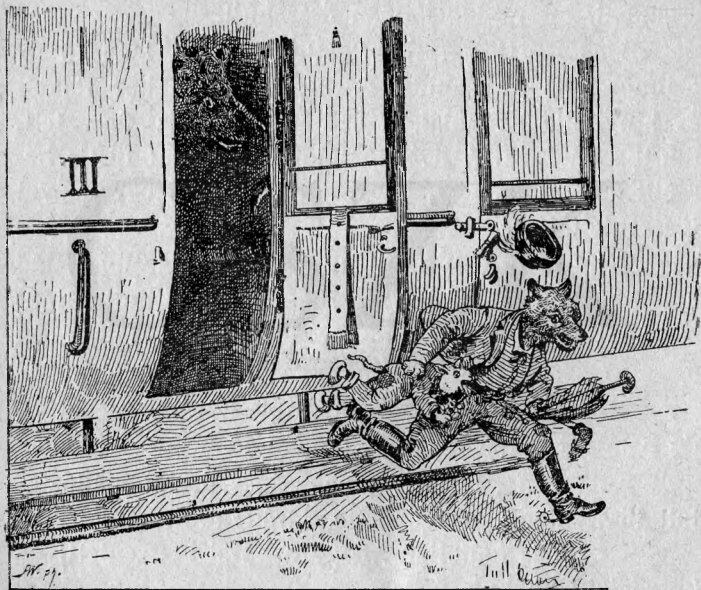
— Bizony, bizony, a nagyságos úrnak méltóztatott tüsszenteni! — erősítette Bárányné asszony.

— Én is hallottam, hogy a bácsi tüsszentett! — kotyogta Habakuk úrfi.

Farkas Bandi erre dühbe jött.

— Hát én hazudom? — kérdezte a fogát csikorgatva. Majd hozzátette: — És az ablakot hogy merték kendtek kinyitni? Még meg is hütöttem magamat, a feleségem nem győz megint herbateát főzni!

— Ne tessék haragudni, — szólt Bárány gazda,
— de nem mi nyitottuk ki az ablakot, hanem nagy jó
uram!

— Én is láttam, a két látó szememmel, hogy a
nagyságos úrnak tetszett az ablakot kinyitni! — bi-
zonygatta Bárányné asszony.

— Én is láttam, hogy a bácsi nyitotta ki! — motyogta Habakuk úrfi.

— Zsámfutura máter! — kiáltott Farkas Bandi. — Hát én megint hazudom? No, Bárány gazda, ezért meglakol kend, mert elviszem Habakukot!

Farkas Bandi nem tréfált, hanem tarkón csípte Habakuk úrfit, fölkapta Maczkó úr esernyőjét és pipáját, kinyitotta az ajtót és leugrott a robogó vonatról.

Bárány Jerémiás gazda és Bárány Jerémiásné asszony elkezdtek szívszaggatóan sírni, miközben ezt kiáltották:

— Óh, jaj, kedves Habakukunk, óh, jaj, szegény szerelmes kis fiunk, mi lesz veled!

A nagy sírásra fölébredt Maczkó úr és megkérdezte, mi a baj?

— Az a másik úr elvitte a fiunkat és kiugrott az ablakon.

Csakugyan éppen akkor szaladt a töltésen lefelé Farkas Bandi Habakuk úrfival.

— Nini, az én pipámat és esernyőmet is elvitte! — dörmögte Maczkó úr. — No, megállj, Farkas Bandi!

Ezzel megrántotta a vészjelzőt, ami arra való, hogyha baj van, a masiniszta állítsa meg a vonatot. Meg is állott mindjárt a vonat. A kalauz berohant.

— Mi a baj?

Maczkó úr felelt:

--- Az útitársunk ellopta a kis Bárány Habakuk

úrfit, az én esernyőmet és pipámat, aztán leugrott a vonatról.

A kalauz újra megrázta a fejét.

— Ej, mindjárt nagyon gyanús volt a fickó arca! Nem tetszik tudni, hogy hívják és hová való?

— Farkas Bandinak hívják, birkakereskedő és Nádasra való.

— A nádasdi Farkas Bandi? — kiáltott a kalauz. — Birkakereskedő ám ő kelme, de milyen! Hiszen a leghíresebb birkatolvaj az egész környéken!

— Majd utólérem én ő kelmét! — mondotta Maczkó úr, ezzel leugrott a vonatról, nekiiramodott a mezőnek, s hipp, hopp, — elérte és megfogta a tolvajt. Éljen, éljen! — kiáltották az utasok. A kalauz megpödörte a bajszát és ezt mondta:

— Úgy fut ez a Maczkó úr, mint a zerge, pedig olyan potrohos, mint a török basa!

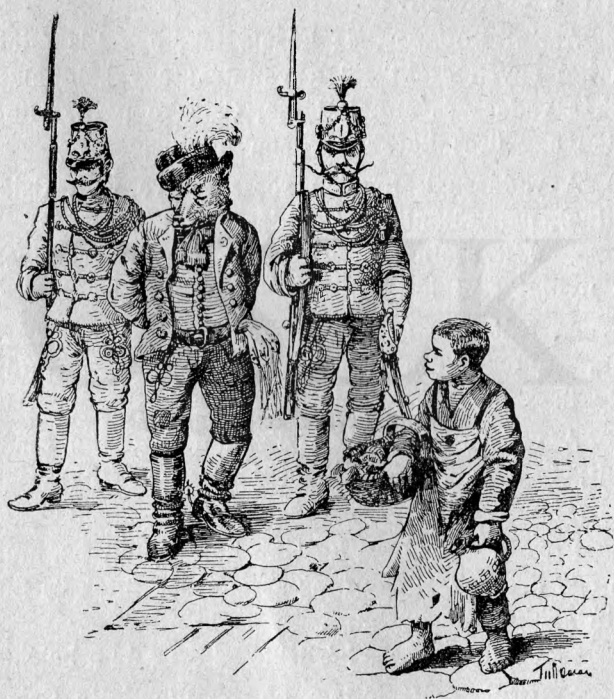
Maczkó úr elvette Farkas komától Habakukot, a pipát, meg az esernyőt és aztán átadta a tolvajt a zsandároknak, akik bekísérték a börtönbe.

Elöl ment két zsandár, hátul ment két zsandár, köztük kullogott szégyenkezve Farkas Bandi. Bezzeg nem pengett most a sarkantyú!

Hálálkodtak is Bárány gazda és Bárányné aszszony Maczkó úrnak, mikor visszaadta nekik Habakuk úrfit. Volt öröm!

A vonat pedig tovább indult. Akolfalvánál a Bárány-familia leszállt, a vásárban eladták a túrót, meg-

vették a kis kocsit, azóta már Habakuk úrfi vígan szaladgál a kocsival gyepes füvelőn, virágos réten; Bárány

gazda pedig elmeséli a szomszédoknak, hogyan akarta ellopni a fiát a híres, nevezetes Farkas Bandi és ho-

gyan csípte meg a tolvajt a még híresebb és nevezetesebb Maczkó úr.

. . . Ámde ezalatt a vonat Maczkó úrral Budapest felé közeledett.

Amint Budapesthez közeledtek, egy kis állomáson két egyén szállt föl a vonatra: egy zöldkalapos, puskás vadász és annak társa, Cziczke pajti. Mind a ketten egy üres kocsizakaszba ültek.

A vadásznak nagyon rossz kedve volt, Cziczke pajtinak nemkülönben. A vadász ezt dörmögte:

— Mit szólnak a vadásztársaim, hogy egyetlen egy nyulat sem lőttem!

— Hát még engem hogy kinevetnek az agártársaim, — mondotta Cziczke pajti, — ha megtudják, hogy üres tarisznyával jöttünk haza!

A vadász végigdőlt a divánon és csakhamar elaludt; Cziczke pedig elment látogatóba a szomszédokhoz:

Először egy olyan kocsiba kopogtatott be, amelyben egy öreg úr és egy öreg asszonyság ültek és finom illatú sonkát falatoztak.

— Mi tetszik? — kérdezte az öreg úr a belépőtől.

— Csak azért jöttem be, — mondotta Cziczke, — hogy uraságtoknak jó étvágyat kívánjak ahhoz a finom illatú sonkához.

— Köszönjük szépen! — feleltek az öregek, tovább falatozva.

— Szabad tudnom, prágai vagy kassai-e ez a sonka?

— Kassai, — mondotta az öreg úr.

— Kassai! — mondotta Cziczke. — Én eddig Prágából hozattam a sonkát, de ha meggyőződhetném arról, hogy a kassai jobb, akkor inkább Kassáról hozatnék.

Cziczke pajti erre olyan gyanús mozdulatot tett, hogy az öreg úr fölkapta a botját és rákiáltott:

— Takarodol ki innen, te torkos!

Cziczke kiiramodott az ajtón, miközben ezt mormogta:

— Hej, nincs már vendégszeretet ezen a világon! Másodszor Maczkó úrnál kopogtatott be Cziczke.

— Szabad! — kiáltott Maczkó úr.

A Cziczke pajti belépett és bemutatta magát:

— Én Agár Cziczke vagyok Budapestről.

— Örvendek a szerencsének, én pedig Maczkó Muki vagyok Mármarosból.

Cziczke pajti nagy urasan föltelepedett a dívánra és onnan társalgott az új ismerőssel.

— Uraságod is Budapestre utazik?

— Oda utazom, mert ismét látni óhajtottam hazám szép fővárosát.

— Nagyon szép öntől, Maczkó úr, hogy meglátogat minket, budapestieket. Remélem, sok szép napot töltünk együtt, legyen szerencsém a palotámban is!

— Hát önnek palotája van Budapesten?

— Van egy kis négyemeletes palotácskám . . . de azonkívül egy szép villám is a Svábhegyen.

Ej, ej, gondolta magában Maczkó úr, ha nekem palotám lenne Budapesten, és villám a Svábhegyen, nem lennék ilyen sovány, mint ez a Cziczke. Aztán megkérdezte:

— És most honnan tetszik jönni?

— Vadászaton voltam egy jó barátommal.

— Lőtt-e sok vadat?

Cziczke egyet sandított a szemével és merészen kivágta:

— Ojjé, de még mennyit! Piff, puff, csak úgy hullott a nyúl. Híres, nevezetes vadászok vagyunk ám mi, én meg a barátom!

Ebben a percben füttyentés hallatszott. Cziczke leugrott a divánról és az ajtónak tartott.

— Hova, Cziczke úr? — kérdezte Maczkó úr.

— A barátom hív, — felelt amaz.

— Ej, hát Budapesten füttyszóval hívják egymást a jóbarátok?

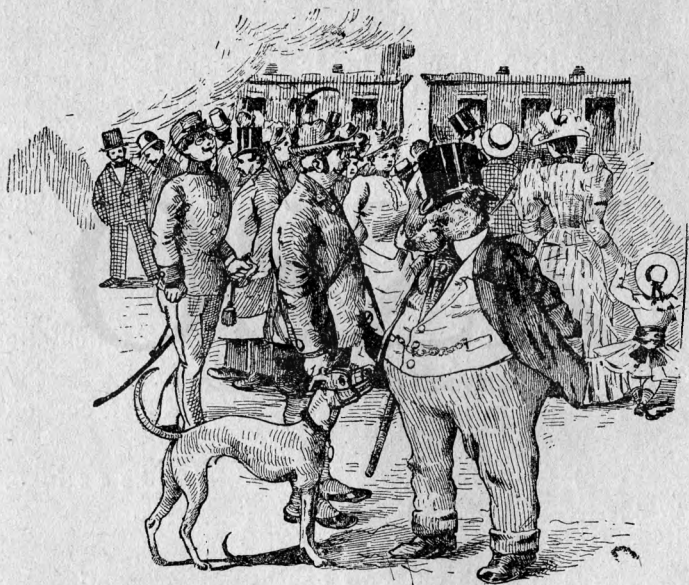
— Ez a legújabb budapesti divat.

Cziczke pajti egy kicsit elvörösödött, aztán egy élesebb füttyentés hallatszott: most a vonat jelentette, hogy megérkezett Budapestre.

Maczkó úr szíve megdobbant. Ime, megint Budapesten van! Hej, jó kedve kerekedett s csaknem megcsókolta a málhahordót, mikor az belépett, hogy megkérdezze:

— Van uraságnak málhája?

Maczkó úrnak nem volt málhája, mert az az első vonaton maradt, amelyről lekésett. De megbízta

a málahordót, hogy járjon utána, hova lett a málhája, és vigye utána a vendéglőbe.

— Parancsolatjára, nagyságos úr! — mondotta a málahordó és sapkáját megemelve távozott.

Maczkó úr leszállt a vonatról, hát akit legelőször meglátott, az a zöldkalapos, puskás vadász volt Cziczke pajtival.

Nagy bámulatára Cziczkének a szája elébe szájkosár volt kötve, és még nagyobb bámulatára egészen üres volt a vadász tarisznyája.

— Mire való ez a kosár uraságod becses szája előtt? — kérdezte Maczkó úr Cziczkétől.

Cziczke pajti egy kicsit elvörösödött, aztán így szólt:

— Ez is új budapesti divat. A gavallérok itt mind szájkosárral járnak.

— Nagyon rossz divat, — vélekedett Maczkó úr. — Hát a sok nyúl hol van, amit lőttek?

— Azt szekéren hozzák utánunk, — füllentette Cziczke pajti.

A pályaház előtt tízfelől kiabáltak a bérkocsisok Maczkó úr felé:

— Nagyságos úr, tessék beszállni ebbe az ingó, ringó pompás kocsiba!

Maczkó úr azonban ezt válaszolta:

— Ohó, én a villamos kocsin megyek, amit nem húz se ló, se gőzmasina!

Mikor kiértek a pályaudvarból, Maczkó úr észrevette, hogy a zöldkalapos, puskás vadász bemegy egy vadkereskedő boltjába, Cziczke úrfi utána.

Nemsokára kijöttek. Hát akkor a zöldsapkás, puskás vadász tarisznyájához már két agyonlőtt nyúl volt

kötözve. A vadásznak most már jó kedve volt, Cziczke pajti pedig olyan büszkén lépdelt mellette, mint egy páva.

Arra járt egy másik agár. Az odament Cziczke vitézhez és megkérdezte:

— No, löttetek-e valamit?

— Löttünk hát! — felelte büszkén amaz.

— Mit?

— Két nyulat. Nem látod, ott lógnak a gazdám tarisznyáján!

— Hahaha! — kacagott Maczkó úr. — Piff, paff, Cziczke pajti! No, tisztelem én az ilyen vadászatot, hiszen láttam, hogy a vadkereskedésben vették a nyúlakat.

A villamosra egyszerre szállt föl Maczkó úr a zöldkalapos, puskás vadással. Maczkó úr leült a padra, úri módon szétterpeszkedett, — aztán csingling — a villamos megindult.

Ejnye, be furcsa volt. Ló nem húzta a kocsit, mégis ment, gőzmasina se füstölgött előtte, mégis futott. Maczkó úr hátranézett, hogy hátha hátul tolja valaki a villamos kocsit? Bizony senki sem tolta.

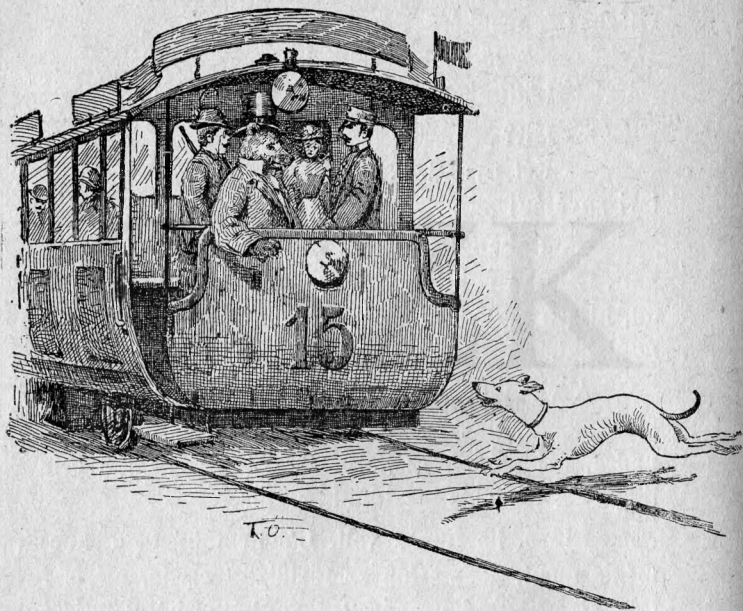
— Nagyszerű! — mormogta Maczkó úr.

Hát egyszerre észreveszi, hogy Cziczke pajti ott lohol a kocsi után gyalogszerrel.

— Miért nem száll föl uraságod a villamosra? — kérdezte tőle.

— Köszönöm, jobban szeretek utána szaladni, —
felelt Cziczke pajti búsan.

Maczkó úr gúnyosan lekiáltott:

— Ez is a budapesti legújabb divat, Cziczke úrfi?
Maczkó úr még sohasem ült villámos vasúton;
mikor először járt a fővárosban, akkor még csak lóvas-
útat látott. Meg is kérdezte a kalauzt, mikor a jegyet
váltotta:

— Mondja csak, kalauz úr, hol vannak a lovak, amelyek ezt a kocsit húzzák?

A kalauz mosolyogva nézett a kérdezőre és így szólt:

— Uraságod úgy látszik, idegen?

— Oh, nem egészen, — felelt büszkén Maczkó úr, — mert már másodszor vagyok Budapesten!

— Akkor tudhatná, hogy a villámos vasút lovai nincsenek sem a kocsi elé fogva, sem a kocsi mögé, hanem *a kocsi alatt vannak*.

Maczkó úr látott már olyan lovat, amelyik füstölgött és vasból volt, hiszen ilyen hozta Budapestre is; de olyan lovat sohasem látott, amely se nem nyerít, se nem füstölög, hanem a kocsi alá van fogva. Ej, de rossz dolguk lehet a szegény páráknak!

A villámos gyorsan futott, és néhol megállt, hogy akik megérkeztek útjuk céljához, leszállhassanak, mások pedig fölszálljanak.

— Pihennek most a lovacskák a kocsi alatt! — gondolta Maczkó úr, mikor a villámos megállt.

Egy helyen leszállt a zöldkalapos, puskás vadász is, mire Cziczke pajti is elmaradt a kocsi mögül. Maczkó urral pedig tovább ment a villámos, gyönyörű paloták, fényes boltok és ezer meg ezer robogó hintó és sétáló emberek között. Egyszer fölkiáltott Maczkó úr:

— Nézze, kalauz úr, megbolondult a köszörüs!

— Nem látok én sehol köszörüst, — mondotta a kalauz, szétnézve az utcán. — Hol van?

— Itt nyargal a kocsink mellett . . . Hahaha, a köszörüs ráült a köszörülő kerékre és úgy nyargal rajta, mint egy huszár!

De már erre nemcsak a kalauz mosolygott, hanem Maczkó úr minden szomszédja.

— Uraságod, úgy látszik, csakugyan idegen, — mondották valamennyien.

— Miért?

— Mert köszörüsnek nézi a vasparipát; hiszen nem köszörülő keréken ül az, hanem vasparipán!

Maczkó úr nagyon röstelte, hogy ő ezt nem tudja s elhatározta, hogy többet nem szól.

— Kérem a jegyet! — hangzott mellette.

Maczkó úr fölnevezett, hát egy aranyzsinoros ember állott mellette: az ellenőr volt. Maczkó úr belenyúlt a zsebébe a jegyért, de nem találta. Kiforgatta valamennyi zsebét, se híre, se hamva a jegynek.

— Ide tettem a jobboldali zsebembe, — motyogta, — nem tudom, hova lett . . .

— Akkor tessék újra fizetni, — mondta az ellenőr.

Mit volt mit tenni, bizony szegény Maczkó úrnak újra meg kellett váltania a jegyet. Dirmegett, dörmögött eleget bosszúságában. Hja, mért nem vigyázott jobban a jegyére.

A Népszínháznál Maczkó úr leszállott a villamosról, de mielőtt tovább indult volna, így szólt magában:

— Ohó, nézzük meg a lovakat a kocsi alatt, hogyan húzzák a villámot!

Lehasalt a földre, hogy jól a kocsi alá láthasson, de bizony nem volt a kerekeken és vassíneken kívül

egyéb semmi, mert tudni való, hogy a villámot a föld alatt futó villámos áramlat hajtja. A kocsi tovább futott és a kerekek egészen maguktól forogtak, sebesen, szédítő gyorsan, nem forgatta vagy húzta azokat senki.

Néhány cipészinás megállott és megkérdezte Maczkó urat:

— Nagyságos úr, mit keres a földön?

— A lovakat keresem a villámos alatt, — felelt Maczkó úr.

Az inasok nagyot hahotáztak ezen és a levegőbe hajigálták a cipőt, amelyet a kezükben vittek.

— Hahaha, vigyázzon a nagyságos úr, mert meg-rúgják azok a lovak! — kiabálták.

Maczkó úr észrevette, hogy ismét bakot lőtt és el-vörösödve kelt föl a kövezetről.

— Ej, a kalauz hogy megtréfált! — dörmögte.

Nemsokára azonban elfeledte a kis fölsülést. Hogy is ne, hiszen mikor végigsétált Budapest utcáin, kényesen lépegetve, mindenki megfordult és azt mondta:

— Vajjon ki lehet ez a báró!?

Hát mikor meglátták azt a gyönyörű kabátot, azt a fölséges nadrágot, melyet az udvari szabó készített neki, mindenki ezt mondta:

— Ej, ki lehet ez a gróf, aki erre sétál?

Mikor pedig az utcasarkon álló málhahordók meglátták a Maczkó úr remek köcsög kalapját, mind levették a sipkát és így szóltak hajlongva:

— Nem tetszik valamit parancsolni, főméltóságos herceg úr?

Csak az az úr volt más véleményen, akinek Maczkó úr sétaközben a lábára hágott.

— Uraságod medve!

— Kérem, azt én nem tagadom, — felelt Maczkó úr.

— Pedig nem szolgál nagy dicsőségére, — mondotta amaz és bosszúsan tovább ment.

Maczkó úr pedig tovább sétált és vígan dudorászta ezt a nótát:

Pesten jártam iskolába,
Kukk!
Térdig jártam a rózsába,
Kukk.

Amint Maczkó úr a fényes utcán sétált, kit lát, mit lát?

Róka Mihály úr ment karonfogva Rókáné asszonyossággal az utcán. Maczkó úr nagyon megörvendett ennek és gondolta magában:

— No Róka uram, lesz most ne mulass, hej Rókáné asszonyom, mindjárt eljáratom én kendtekkel a rókatáncot!

Rókáék is észrevették a közelgő ismerőst. Rókáné asszonyosság ijedtében elejtette a napernyőjét.

— Jaj, kedves gazdám, — kiáltotta — kit látok, mit látok? Nem Maczkó úr közelg felénk, akit lekéestetünk a vonatról?

— Hol, hol? — kérdezte Róka úr meghökkenve.
— Itt van már az orrunk előtt!

De erre Róka Mihály uram is leejtette ám a sétapálcáját.

— Kit látok, mit látok! — kiáltotta. — Ez bizony Maczkó úr.

Rókané szepegni kezdett:

— No hiszen lesz nekünk ne mulass a pipi-piros almáért és majd eljاراتja velünk a rókatáncot a boborízü almáért!

Róka úr azonban ravaszul mosolygott és így szólt:
— Ne félj semmit, kedves feleségem, amíg engem látsz! Túljárok én az ő kelme eszén!

Ezenközben odaért Maczkó úr, és reájuk köszöntött:

— Jó napot kívánok, Róka Mihály uram, hogy érzi magát Rókáné asszonyom?

Róka úr visszaköszönt a kalapjával.

— Alázatos szolgája Maczkó úr!

Rókáné asszonyság kedvesen mosolyogva szólt:

— Köszönöm szíves kérdését, Maczkó úr, nagyon jól érzem magamat, hiszen oly szép ez a Budapest, Istenem, be szép!

— Hova sétálnak most, Róka uram, Rókáné asszonyom?

— Ide megyünk bevásárolni a Haris-bazárba, — mondotta Róka Mihály uram.

— Bevásárolni? Talán pipi-piros, bobo-borízü almát akarnak venni?

A Róka-pár összehunyorított a szemével. Róka úr így szólt:

— Oh nem, hanem az anyjukom ráéhezett egy kis mézre és a Haris-bazárban pompás mézet lehet kapni.

— Hehe, hát majd én is segítek azt a mézet megenni; van ám nekem ahhoz nagyon jó hegyes fogam!

Rókákéék tudták, hogy a méz-evéshez nem kell hegyes fog, és Maczkó úr másért emlegeti azt; de azért úgy tettek, mintha nem sejtenének semmi rosszat. Rókáné ezt mondotta:

— Nagyon szívesen látjuk Maczkó urat a méz-uzsonnához; velünk tetszik most sétálni?

— Hogyne! Van nekem a sétához jó nagy körmös lábam!

Rókákéék tudták, hogy lehet kis körmös lábbal is sétálni, és Maczkó úr másért emlegeti a nagy körmeit; de azért nem ijedtek meg. Rókáné asszonyság így szólt:

— Nagyon örvendünk, hogy velünk sétál Maczkó úr. Oh, milyen nagy szerencse ez!

Én is örvendek és rajtatok lesz a szemem, hogy meg ne szökjete! — gondolta Maczkó úr és hozzátette hangosan:

— Szabad a karját kérnem, Rókáné asszonyom, a sétához?

— Oh, szívesen!

Rókáné asszonyság belekapaszkodott Maczkó úr egyik karjába, Róka Mihály úr a másikba s így mentek a Haris-bazár felé.

— Így ni, — vicsorgatta a fogát Maczkó úr, — egy kicsit sétálunk, egy kicsit uzsonnázunk, és hogy semmi híja se legyen a mulatságnak, a tetejébe egy kicsit eljárjuk a rókatáncot!

— Oh, az pompás lesz! — mondotta Rókáné.

— Alig várom már! — tódította Róka úr.

A Haris-bazár előtt Róka Mihály úr megszólalt:

— Én, meg az anyjukom majd bemegyünk, megvesszük a mézet, Maczkó úr pedig legyen szíves, várjon meg bennünket a kapuban.

Maczkó úr beleegyezett, de nem állta meg, hogy a Róka-pár után ne kiáltsa ezt:

— Ne maradjanak ám sokáig, mert majd maguk is lekésnek a vasútról!

— Egy perc múlva itt leszünk!

A Róka-pár eltűnt az udvarban, Maczkó úr pedig a kapuba állt, hogy Rókáék meg ne szökhessenek a mézzel.

Jó sokáig várt, de bizony Rókáék késtek. Végre megúnta az álldogálást és bement a bazár udvarába, ahhoz a kereskedőhöz, aki a mézet árulja. A kereskedő egyedül volt a boltjában, Rókáéknak se híre, se hamva.

— Nem járt, kérem, itt Róka Mihály úr az élete párjával? — kérdezte Maczkó úr.

— De itt voltak, — felelt a boltos, — vettek is egy kis finom mézet, hanem már régen elmentek.

— Az lehetetlen, hogy elmentek volna!

— Miért?

— Mert én a kapuban álltam és nem láttam, hogy kimentek volna.

A kereskedő nevetett.

— Hát azt nem tudja uraságod, — kérdezte, — hogy a Haris-bazárnak két kapuja és két kijárata van?

Maczkó úr úgy érezte magát, mintha hátba vágták volna.

— Azt bizony nem tudtam, — motyogta.

Rókáék tehát megint rászedték Maczkó urat. Hej, röstelkedett is eleget, kivált mikor a kereskedő is azt mondotta, amit a villámos kalauza, ezt, hogy:

— Uraságod, úgy látszik, idegen!

. . . Pedig hát ő már másodszor járt Budapesten! Maczkó urat, képzelhetni, nagyon bosszantotta,

hogy Rókáék ismét rászedték. Rosszkedvűen járkált az utcán és nézegette a piros, zöld, fehér színű papirosra nyomtatott hirdetéseket, melyek a falakra voltak ragasztva. Az egyiknél megállott. Ezt olvasta a tetején:

NÉPSZINHÁZ.

— Színház! — dörmögte Maczkó úr. — Lássuk csak, érdemes-e elmenni színházba!?

Föltette az orára a pápaszemét és betűzni kezdte a színlapot. Ezt olvasta le róla:

Ma adatik:

A piros bugyelláris.

— Ejnye, be jó! — kiáltotta. — A színházban piros bugyellárist adnak ma este! De már oda elmegyünk, mert úgysis szükségem van bugyellárisra!

Nagyon jó kedve kerekedett Maczkó úrnak, még a pápaszem is lecsúszott az orráról. De megint a szemére illesztette, ezt gondolván magában:

— Olvassuk csak végig ezt a színlapot, hátha fekete bugyellárist is adnak a színházban, mert én jobban szeretem a piros bugyellárisnál a feketét! Megint betűzgetett és ezt olvasta:

Holnap adatik:

A sárga csikó.

Maczkó igen megörvendett ennek is.

— No, ezt a sárga csikót hazaviszem, jó lesz a kocsi elé, az egyik lovam úgy is vénül már, — gondolta nagy bölcsen.

Mindjárt el is ballagott a színházhoz és bement a pénztáros szobájába:

— Kérek egy jegyet a mai előadásra!

— Milyen helyre tetszik? — kérdezte a pénztáros.

— Olyan helyre, ahol fekete bugyellárist adnak.

A pénztáros mosolygott:

— Bocsánat, — mondotta, — ma minden helyen piros bugyellárist adnak.

— Kár, — sajnálkozott Maczkó úr, — én jobban szerettem volna a fekete bugyellárist!

No de sebj! Kiválasztotta, megváltotta a jegyet és benyitott a nézőtérre.

Ugyan Margitka, kedves kis olvasóm, látott-e már maga ilyen nagy buksit, mint ez a Maczkó úr? Micsoda? Azt mondja, hogy látott már ilyet az állatkertben? Hát színházban? Ott még nem? Nos, hát akkor figyeljen, Margitka, mert én most elmondom, mit csinált nemes, nemzetes, vitézlő és dörmögő Maczkó úr a színházban.

Két cifraruhás, aranyzsinóros szolga nyitotta ki előtte az ajtót. Az egyik meghajolt és azt mondta:

— Alázatos szolgája, nagyságos úr, szabad kérem a jegyet?

Maczkó úr megmutatta a jegyét, mire a másik szolga is meghajolt előtte és így szólt:

— Tessék besétálni, nagyságos úr!

Maczkó úr belépett a színházba és így szólt:

— Jó estét kívánok mind közönségesen!

A színház tele volt urakkal, úrfiakkal, válogatott cigánylegényekkel. A páholyokban ültek azok a grófok meg a bárók, akiket aranyos hintókban látunk az utcákon; a földszinten ültek azok a bácsik és nénik, akik az én kis olvasóimnak cukrot szoktak hazavinni, (ha apának vagy anyának akkor este semmi dolguk nem volt, talán ők is ott voltak!) a karzaton ültek a huszárok, akiknek azt mondja a dob: Haza, haza szegény baka, otthon vár a jó vacsora!

Mindenki odanézett Maczkó úrra, aki olyan szépen köszöntött be a színházba.

A grófok meg a bárók mosolyogtak és azt mondták:

— Jó estét, jó estét!

A bácsik és nénik kacagtak és azt mondták:

— Hozta Isten nálunk!

A huszárok és bakák szalutáltak, és utána mondták:

— Legyen a mi lányunk!

Maczkó urat egy szolga a helyére vezette és azt kérdezte tőle:

— Nem kíván uraságod messzelátót?

— Mire való az? — tudakozódott Maczkó úr.

— Az arra való, hogy közelebb és nagyobbnak látjuk azt, akire nézünk. Tessék megpróbálni!

Maczkó úr átvette a messzelátót és a szemére illesztette.

— De kérem alássan, — szólalt meg, — én nem

nagyobbnak, hanem icike-picikének látom azt, amire nézek vele.

A szolga mosolygott:

— Az ám, mert uraságod visszajáról néz a messzelátó üvegjébe. Tessék csak megfordítani!

Maczkó úr megfordította a messzelátót s úgy nézett bele. Hát a grófok és bárók mintha az orra előtt ülnének, hát a huszárok és bakák, mintha a feje fölött lennének.

— Jaj, — kiáltotta Maczkó úr és lekapta szeméről a messzelátót.

— Mi az? — kérdezte a szolga.

— Attól félttem, hogy az egyik huszár orron rúg a sarkantyús csizmájával, olyan közel láttam!

Azon aztán Maczkó úr is jóízűt nevetett, hogy az ármányos üveg hogy rászedte! Mert hiszen a karzat a huszárral nagyon messze volt tőle.

Még megkérdezte a nagyobb biztonság okáért Maczkó úr a szolgától:

— Itt adják a piros bugyellárist?

— Itt.

— Mikor?

— Majd mindjárt kezdik adni.

Persze a színházi szolga úgy értette, hogy tüstént megkezdik *A piros bugyelláris* című színdarab előadását, de a mi buksi barátunk nem így értette.

Mindjárt kezdik? — gondolta Maczkó úr. — Jaj,

csak az elején megkapjam a magamét, mert utóbb csak valami rongyos bugyellárist kapok.

E közben a válogatott cigánylegények muzsikálni kezdtek és a színpad függönyét felhúzták. Most ámult-bámult csak Maczkó úr, mert amit látott, az megnézni való volt ám! Még a kalapot is elfelejtette levenni a fejéről, úgy, hogy a háta mögött ülők elkezdettek kiabálni:

— Le a kalappal!

. . . Ugyan Margitka, nem ismer maga valakit, aki a kalapot mindig a fején felejtí, mikor a szobába megy? Ismer? No akkor mondja meg neki, hogy tisztelteti Maczkó úr!

Hát bizony Maczkó úr is elröstelkedett ezen az illetlenségen és hirtelen lekapta a buksiról a köcsögkalapot.

— Bocsánatot kérek uraságtoktól mind közön­ ségesen! — mondotta megjuhász­ kodva.

Szivesen megbocsátották neki és Maczkó úr csakhamar elfelejtette a dolgot. A színpadon a színész urak figuráltak és tréfáltak, ami Maczkó úrnak úgy megtetszett, hogy egy nagyot hahotázott:

— Hahaha!

Ez volt ám a hahota! A grófok meg a bárók bámultak és azt mondták:

— Jó kedve van a fickónak!

A bácsik és a nénik összecsapták a kezüket, mondván:

— Így még a mi Pistánk se tud kacagni!

A huszárok és a bakák megpödörték a bajuszukat és azt mondták:

— Ejnye, mákos csík és derelye!

Egyszer a közönség elkezdett tapsolni, amire Maczkó úr megkérdezte:

— Miért ütik össze az urak a tenyerüket?

— Mert nagyon tetszik az előadás és tapsolnak.

— Igen? Hát akkor én is tapsolok, mert van ám nékem ahhoz jó tenyerem!

Ezzel összecsapta Maczkó úr a mancsait. Hej, de nagyot csattant! A grófok meg a bárók bedugták a füllüket és azt mondták: Jaj! A bácsik és a nénik leejtették ijedtükben a színlapot és azt mondták: Juj! A huszárok és bakák bámultak és azt kérdezték: Ágyút sütöttek el itt valahol?

Nem sütöttek el ágyút, csak Maczkó úr kacsói dolgoztak.

A színpadon most egy gyönyörű nótát énekeltek. Maczkó úr egy darabig hallgatta, aztán így szólt a szomszédjához:

— Szépen énekelnek a színész urak és asszony-ságok, de nem elég hangosan . . . Hiszen ez a hang olyan vékony, mint a cérnaszál. Csak hallanák az én hangomat, az ám a jó erős és tudom, mindenki azt mondaná: Oh, be gyönyörű!

A szomszédok pisszegtek:

— Csönd! Ne tessék mindig fecsegni, dörmögni, mormogni!

. . . Ugyan Margitka, nem ismer maga is valakit, aki mindig fecseg, dörmög és mormog, mikor hallgatni

kellene? Ismer? Egy leányt az iskolában? No hát súgja meg neki, hogy tiszteltetjük Maczkó kisasszonyt!

Maczkó úr oldalát azonban nagyon furkálta, pizkálta, hogy mit szólna a tisztelt közönség az ő gyönyörűséges énekéhez? Egyszer, mikor a színpadon javában énekeltek, Maczkó úr nagy vígan fölugrott, összecsapta a bokáját és legényesen ő is rágyújtott a nótára:

De szeretnék rámás csizmát viselni,
Ha a kovács jól meg tudná vasalni!

— Hiszi-e, Margitka, hogy mindenki azt mondta erre az énekre: Oh, be gyönyörű! Nem hiszi? Én sem. A grófok és bárók azt kiáltották: Elég! A bácsik és nénik azt rebegették: Ojjé! A huszárok és a bakák rikkantgatták: Ihaj, tyuhaj!

A cifraruhás színházi szolga odament Maczkó úrhoz és rácsapott a vállára:

— Hallja az úr, itt nem szabad énekelni!

Maczkó úr visszafeleselt:

— Hát a színész uraknak és asszonyságoknak szabad?

— Azoknak szabad, másnak senkinek!

— Akkor én nem maradok a színházban. Én énekelni akarok! Adja ide a piros bugyellárisomat, aztán elmegyek!

— Miféle bugyellárist? — kérdezte a szolga bámulva.

— Hát azt a pirosat, amelyik a színlapon van. Ott olvastam, hogy ma itt piros bugyellárist adnak.

A szolga most már megértette, mire vásik a foga a tekintetes, nemes, nemzetes és énekes Maczkó úrnak és tréfásan felelt:

— A piros bugyellárist a végén osztogatják, hát csak legyen türelemmel.

De bizony hiába várt Maczkó úr, nem kapott semmit. Ezért nagyon bosszankodott. Föl is tette magában, hogy holnap nem megy el a színházba a *sárga csikóért*, akárhogy igéri is a színlap!

Az előadásnak is vége volt és a közönség kitérdült a színházból. Hazamentek a grófok meg a bárók az aranyos hintókban, hazamentek a bácsik és nénik és a zsebükben cukrot vittek az én kis olvasóimnak, (ha apa vagy mama ott voltak a színházban, azok bizonyosan süteményről sem feledkeztek meg!) hazamentek a huszárok, akiknek azt mondja a trombita: Trara, Isten katonája! és a bakancsok, akiknek azt mondja a dob: Haza, haza, szegény baka, otthon vár a jó vacsora!

Mikor Maczkó úr kiment a színházból, odakünn nagy népcsőduletet látott. Sok ember kiabált, lármázott és kacagott egy nagy csomóban. Az egyik azt kiáltotta „éljen!“, a másik „le vele!“

Maczkó úrnak nagyon tetszett a lárma és az utca-sarkon megkérdezte egy úrtól:

— Instálom alásan, kicsodák azok, akik kiabálnak?

— Azok tüntetők, — felelt az úr.

— És ha szabad kérdenem, mi az a tüntető?

— A tüntető az, akit a rendőr megkardlapoz.

— És ki a rendőr?

— A rendőr az, akit a tüntető kővel dobál.

— Köszönöm a szíves fölvilágosítást, — mondotta Maczkó úr — s igen örvendek, hogy ilyen sok új dolgot tanulok hazánk imádott fővárosában.

Egyszer egy csapat lovas-rendőr vágatott végig az utcán, mire a tüntető urak és úrfiak ezt kiáltották: Abcug!

Maczkó úr újra az előbb említett úrhoz fordult:

— Miért kiabálnak most németül a tüntetők?

— Nem németül kiabálnak, hanem magyarul, — felelt az úr.

— De kérem, hiszen *abcug* nem magyar szó!

— Az nem magyar szó, hanem a *vége*, az már magyar.

— És mi az *abcug* szó vége?

— Az a *püff*, amit a rendőr kardlapja felel rája.

Maczkó úr elhatározta, hogy kitanúlja a tüntető iskolát. Azért hát elkiáltotta magát, ahogy a torkán kiért: *abcug*!

Tyüh, ez volt ám a kiáltás. Akik közel állottak, csaknem belesiketültek, akik messzebb állottak azt mondták:

— Legalább ezer ember kiáltott most egyszerre!

... Bizony, kis olvasóm, ha valahol oktalan

nagy lárma van, higyjétek el, ott többnyire csak néhány Maczkó kiabál. Figyeljétek csak jól meg az iskolában!

A rendőrök is megfordultak a lóval és arra vágattak, ahonnan a nagy kiáltás hallatszott. Mindenki megfutott, Maczkó úr is vitte az irháját, de azért — csihi, puh! — egy-két kardlapot mégis kapott a lapockái közé.

Maczkó úrnak nagyon viszketett a háta, egy kicsit csípősnek találta a leckét, de ezzel vigasztalta magát:

— Most már kijártam az első iskolát!

A rendőrök másfelé lovagoltak, amire Maczkó úr hirtelen lehajolt a földre, fölkapott néhány kődarabot és elkezdte hajigálni a lovasokat.

Mikor a kövek elfogytak a mancsából, Maczkó úr ezt gondolta nagy büszkén magában:

— Most már kijártam a második iskolát is, nem-sokára kikapom a bizonyítványomat!

Ki is kapta, hamarabb, mint gondolta. Amint újra lehajolt kőért, egy kéz galléron csípte és valaki ezt mondotta:

— Itt a kődobáló, bé vele a dutyiba!

Maczkó úr fölkapta a fejét, hát egy forgós kalapos rendőr bácsit látott maga előtt, aki a gallérját fogta. Amint szétnézett, hát azt látta, hogy két rendőr áll kivont karddal előtte, kettő kivont karddal mögötte.

— Egy, kettő, előre, be a dutyiba! — mondotta újra a rendőrbácsi.

— Bocsánatot kérek, tisztelt uraim, — szólt Maczkó úr, — minek menjek én a dutyiba?

— Azért, mert kővel hajigált!

— Oh, kérem, én a tüntető-iskolába járok és azt gondoltam, hogy szabad.

— A tüntető-iskolába jár az úr? — mosolygott a rendőr bácsi. — Nohát, majd mindjárt kiadjuk a jutalmat!

Ézzel békóba tette a Maczkó úr mancsát és jól megláncolta, hogy ki ne húzhassa belőle.

Ez bezzeg nem tetszett Maczkó úrnak. Szánta, bánta, hogy fölcsapott tüntetőnek, de már nem lehetett segíteni rajta, mert a rendőrök megindultak vele a dutyi felé.

Elől kivont kard, hátul kivont kard, közbül tekintetes, nemes, nemzetes, vitézlő és tüntető Maczkó úr gyöngyen megvasalva. Ha egyet lépett, a lánc megcsörrent, mintha azt mondaná:

— Csöröm, csöröm, kár volt másodszor is Budapestre utazni, Maczkó barátom!

Amerre mentek, az emberek megálltak és kacagtak:

— Jó éjszakát, tüntető úr, abban az aranyos ágyban, amelybe fektetik, meg azon a selyempárnán, amelyet a feje alá tesznek!

Éppen szemben ment Cziczke Pajti és bámulva kiáltott reája:

— Hova, hova, Maczkó pajtás, ilyen nagy pompával?

Maczkó pajtás lesütötte a fejét és nem felelt; Cziczke pedig csúfolkodva szaladt mellette:

— Hé, hé, Maczkó pajtás, térjen be egy szóra az én gyönyörű palotámba, otthon vár a jó vacsora, őzpecsenye, nyúlpecsenye, krampampuli!

Szemben mentek karonfogva Róka Mihály úr és Rókáné asszonyság. Azok is megszólították:

— Alázatos szolgája, Maczkó úr, kedves álmokat a dutyiban . . . Tiszteltetjük az egereket!

Így értek a dutyihoz. Itt kinyitották a vasajtót, azután megint bezárták, csakhogy akkor Maczkó úr már nem volt künn, hanem benn.

A szegény Maczkó leült a kemény ágy szélére és búvában nagyokat sóhajtott.

— Hej, szomorú az én árva életem! — panaszkodott. — Isten tudja, mi lesz velem ebben a sötét tömlőben! Talán soha ki sem eresztenek, talán a vesztőhelyre hurcolnak! A talpamból kocsonyát csinálnak, azt majd megkóstolja nagyapó, tudom mondja: jaj, de jó! A bőrből takaró lesz, arra fekszik Katica, melléje meg a cica. Isten veled hát, kedves úri birtokom: sohasem látalak többé! Isten veletek, kedves méhecskéim: nem eszem többé a mézetekből! Isten veled, árnyékos erdő: nem heverészek többé odvas fáid alatt!

Az ágy alatt egy egér cincogott valami víg nótát, Maczkó úr erre még jobban elkeseredett.

— Ne muzsikálj, egér, ilyen vígat, hanem valami szomorút. Vége a dicsőségnek! Sohasem merek többé a régi ismerősök elé kerülni! A dirmegő-dörmögő rokonok kinevetnek, a kedves kis olvasók kikacagnak. Oh, mily szégyen! Úgy elmegyek, ha kiszabadúlok, kis egér, hogy a hírem se halljátok, fű benövi a nyomomat, hulló levél betakarja az útamat!

Reggel Maczkó urat elvitték a bíró elé. Akkor szeppent még csak meg Maczkó barátunk. A bíró szigorú ember volt, ha azt mondja: *sámputera máter*, hát akkor . . . akkor elhallgat ám Katica, nem dorombol a cica, sőt Berci pajtás sem dörömböl a kalapácsával. Úgy bizony!

Maczkó úr sem mert megmukkanni addig, amíg a szigorú bíró meg nem szólította:

— Hogy hívják?

— Maczkó Mukinak, parancsolatjára.

— Hová való?

— Máramarosmegyébe, instálom alásan.

A bíró most keményen rákiáltott Maczkó úrra:

— Hogy merte kend kövel dobálni a rendőröket?

— Bocsánatot kérek mind közönségesen a rendőr

uraktól, — szólt Maczkó úr, — azt gondoltam, hogy szabad dobálni.

A bíró kimondotta az ítéletet:

— Két hónapig börtönben marad ezért kend!

Ekkor közbeszólt az egyik rendőr:

— Nagyságos bíró úr, ismerem én ezt a fickót. Tudom én, micsoda ő kelme!

— Hát micsoda?

— Medve.

A bíró erre így szólt:

— Medve? No hát akkor nem a tömlöcbe zárjuk ő kelmét, hanem az állatkertbe. Ott fog ülni két hónapig a medve-ketrecben.

A rendőrök szalutáltak és Maczkó urat kikisérték az állatkertbe. Ott levették a fejről a fényes köcsöskalapot, lehúzták a testéről a hercegi ruházatot, azután bezárták a medve-ketrecbe.

A kulcs nyikorgott a zárban és ezt nyikorogta Maczkó úrnak:

— Jó mulatást két hónapig!

Ott ült hát Maczkó úr az állatkerti ketrecben, étlen, szomjan, mert nem vacsorált, nem is reggelizett és ebédet sem kapott. Igen éhes volt a jámbor.

Egyszer valaki odakiált hozzá:

— Ohó, hohó, hát te is idejutottál, Maczkó Muki?

Maczkó úr arra nézett, amerről a hang jött és megismerte egy másik ketrecben Farkas Bandit.

— Idejöttem nyaralni a Városligetbe, — felelt Maczkó úr szégyenkezve.

Farkas Bandi kacagott:

— Hahaha! kedves egészségedre kívánom a nyaralást! Ugy-e, jól esnék most neked is egy kis báránypcsenye? De nem vásik attól a fogad! Úgy kell neked, miért fogtál meg engem Akolfalván, miért vetted el tőlem Bárány Habakukot, miért adtál engem a zsandárokknak!

Délután kísétált az állatkertbe a Bercike, tudjátok, az a nyalka huszár, aki úgy nyargal a faparipán, hogy szinte porzik bele! Azután kiment a Margitka, az az aranyos kis leány, aki oly kitűnő kis könyvet vitt most is haza, hogy megbámulta három falu; kiment Mariska meg Katica, két icike-picike engedelmes kis lány, akik sohasem mondják a cseresznyére: nem kell; velük ment Gyurica, aki nagyon szereti a ribizkét; ment a Sárika, aki még jobban szereti Pósa bácsit és a cukorkát . . . nemkülönben egy regement fiú és leány, akik mindannyian jól viselték magukat és jutalmul kimehettek az állatkertbe.

Az egész díszes társaság Maczkó úr ketrecéhez sereglett, aki azonnal tisztességtudóan a két hátsó lábára ült.

Margitka ezt mondta:

— Jó napot kívánok, Maczkó úr! Hoztam magának egy kiflit, oda is adom, ha sziveskedik egy kicsit dirmegni, dörmögni.

Maczkó úr mindjárt rákezdte:

— Brum, brum, brum!

Bercike, Mariska, Katica, Gyurica, Sárrika, nem-

különben a regement fiu, leány, kacagott és Maczkó úr
után dörmögte:

— Brum, brum, brum!

Margitka benyújtotta Maczkó úrnak a kiflit:

— Tessék, Maczkó úr . . . jó étvágyat kívánok!
Maczkó úr bekapta a kiflit és egyszerre elnyelte.

Ezután előállott Bercike, fölágaskodott a külső rácsra, magasra tartott egy almát és ezt csicseregte:

— Hoztam magának, Maczkó úr, egy almát, oda is adom, ha eléri!

Maczkó úr fölágaskodott és noha Bercike mindig magasabbra tartotta az almát, mégis elérte és bekapta:

— Ham, ham, ham!

Margitka, Mariska, Katica, Gyurica, Sárrika nemkülönben a regement fiu és leány tapsolt és utána mondotta:

— Ham, ham, ham!

Most előállott Sárrika és így szólt:

— Hoztam magának, Maczkó úr, egy kis mézet, oda is adom, ha eljárja nekünk a medve-csárdást!

Maczkó úr mindjárt neki rugaszkodott, csak úgy dobogott a föld:

— Hopp, hopp, hopp!

Sárrika, Margitka, Mariska, Katica, Gyurica, Bercike, nemkülönben a regement fiú és leány mind táncra kerekedett, csak úgy kopogott a pici cipellőjük:

— Hopp, hopp, hopp!

Sárrika erre átadta Maczkó úrnak a mézet. Hej, de jól esett ez neki, hej de irigyelte a lakomát Farkas Bandi! Egyre ezt mormogta:

— Ennek a Maczkó Mukinak mézet is hoznak a gyerekek, nekem pedig egy csirkecombot sem!

Ezután még sokszor kimentek a gyerekek Maczkó úrhoz, vittek neki peracet, zsemlét, narancsot és minden jót, Maczkó úr hálás volt és igen pompásan mulattatta kis vendégeit. Hanem azért lesoványodott bizony Maczkó úr a perec- és a narancs-kosztol, meg a nagy szégyenkezéstől.

Végre ütött a szabadság órája. A két hónap letelt, Maczkó úrnak visszaadták a köcsögkalapját, a gyönyörű ruháját, a sétapálcáját, a pipát és elbocsátották a fogságból.

Hej, de szomorú volt Farkas Bandi, mikor Maczkó úr útra kelt. Egész nap vonított és ezt kiabálta:

— Adják vissza nekem is a kedves nádasomat!

Maczkó úr pedig ment egyenesen a pályaudvarba. Elég volt a fővárosi mulatságból és haza kívánczolt. De meg ideje is volt már a gazdaság után nézni, mert Isten tudja, mi történt azóta, hogy ilyen sokáig elmaradt.

Fölült a vonatra s mikor Budapest a háta mögött volt, kinézett az ablakon, ezt dörmögve:

— Utolszor látlak, hazám szép fővárosa, harmadszor már nem utazom Budapestre. Nem bizony!

Azzal vigasztalta magát, hogy odahaza semmit sem hallottak az ő budapesti kalandjairól. Nem is üzente meg előre, hogy megy, hanem elhatározta, hogy észrevétlenül betoppan úri házába, lefekszik a kanapéra,

egy nagyot alszik a fáradságra és mikorra fölébred, úgy elfelejti az ő második utazását, mintha csak el sem ment volna, hanem álmodta volna az egészet.

Mikor a vonat megérkezett a szülőföldi állomásra, Maczkó úr a félreeső gyalogösvényen indult meg úri birtoka felé, hogy senki észre ne vegye.

Ment, mendegélt, egyszer csak megérkezett úri házához. Nem látta meg senki. Óvatosan közeledett a portájához, egyre fülelve, nem beszélnek-e valahol róla?

A ház ereszén két veréb diskurált. Az egyik így szólt:

— Csirip, csirip, kedves komámasszony, nem hallotta, hogy járt Maczkó tekintetes úr Budapesten?

A másik veréb azt felelte:

— Csirip, csirip, nem hallottam. Ugyan mondja el, édes komámasszony!

Az első veréb közelebb ugrott:

— Az történt vele, hogy bezárták az állatkertbe, mert a rendőrök kövel hajigálta.

— Ne mondja, lelkem komámasszony!

— De bizony úgy van, drága komámasszony, elhiheti nékem! . . . Magam hallottam egy Agár-Cziczke nevű budapesti úrfitól, aki a barátjával nemrég itt vadászott.

A verebek erre összekacagtak.

— Ejnye, be furcsa, csirip, csirip!

— Furcsa bizony, csirip, csirip!

Maczkó úr fölajdúlt:

— Jaj nekem, már a verebek is csiripelik az esetemet!

Búsan nyitott be a házba, a cselédek összefutottak mindenfelül:

— Hozta Isten a tekintetes urat!

— Magam is iparkodtam, kedves híveim.

— De azért ugyan későcskén szánta magát a hazautazásra.

Maczkó úr elvörösödött és ezt motyogta:

— Nagyon sok fontos tenni valóm volt és az idő olyan gyorsan röpül abban a nagy városban!

A cselédek összemosolyogtak, mintha tudnának arról valamit, milyen gyorsan röpült el a két hónapi fogság, de nem szóltak semmit. Mert hiszen sajnálták is az ő szegény gazdájukat, meg látták is, hogy nagyon éhes és szomjas. Össze is csapták kezüket:

— Jaj, de lesoványodott a tekintetes úr! Hiszen csupa csont és bőr!

— Rosszul főznek nagyon Budapesten, alig ettem valamit, — mondotta Maczkó úr, — azért hát Jutka asszony, ha akad egy kis harapni való a konyhán, ide vele iziben!

Jutka asszony kiperdült a konyhába, a Juci szobalány pedig iziben megterítette Maczkó úr számára az asztalt. De nem állhatta meg, hogy meg ne kérdezze:

— Hát látott-e a tekintetes úr olyan budapesti szobalányt, olyan búbos főköötőjüt, aki olyan frissen perdül a sarkán, mint én?

— Bizony nem láttam, Juci, — felelt Maczkó úr. Jutka szakácsné is bevitte nemsokára a gőzölgő, illatos tálat, Maczkó úr elé tette és megkérdezte:

— Talált-e hát a tekintetes úr olyan budapesti szakácsnét, olyan idres-bodros kötényűt, aki olyan kitűnő tejfölös túróscsuszát főz, mint én?

— Nem találtam bizony, Jutka! — felelt Maczkó úr, jól neki látva a pompás ételnek. Izlett ám a nagy koplalás után! Meg is törülte utána a száját.

A Pista inas is bevitte Maczkó úr kifényesített csizmáját, mert a gazdája ki akart sétálni úri birtokára. Pista is megkérdezte:

— Talált-e a tekintetes úr olyan budapesti pincért, olyan fecskeszárnyút, aki úgy kisubickolja a tekintetes úr csizmáját, mint én?

— Bizony nem találtam, Pista!

— Ej, ej, iszen akkor kár volt Budapestre utazni! — mondogatták a cselédek.

— Nem is utazom oda többet, kedves híveim!

Most bekopogtatott a kulcsár.

— Szerencsés jó napot kívánok, tekintetes uram . . . Hozta Isten Budapest fővárosából!

— Köszönöm, kulcsár uram. Nincs semmi hiba a gazdaság körül?

— Nincs semmi baj, rendben a mi szénánk.

— Milyen a termés?

— Kitűnő! . . . Térüljön, forduljon csak egyet, tekintetes uram, a jószágon, majd meglátja!

— Megyek is, kulcsár uram, megyek.

Maczkó úr kezébe vette a sétabotot és megindult terjedelmes úri birtoka felé. Csakhamar hallotta a méhek szorgalmas döngicsélését, látta az áldás alatt görnyedő fákat, az árnyékos erdőt és egyszerre elfeledett minden kellemetlenséget, ami az útban érte. Oly jól érezte magát, mintha hájjal kenetnék; nagyot lélekzett és ezt mormogta:

— Hej, csak legjobb itthon!

. . . De mivel Maczkó úr, ez a világjáró nagy golyhó hazaért, hát, Margitka, most már az én mesém is véget ért. Búcsúzzunk el hát olvasóim Maczkó úrtól, a terjedelmes úri birtokától és az egész Meseországtól és mese helyett most már röpjön a lapda meg a karika!

Én majd azalatt a nyakamba akasztom a tarisznyámat, kimegyek az erdőbe, kilesem, micsoda új mesét fütyül a rigó . . . Kilesem azt a szép új mesét, megfogom, beleteszem a tarisznyába és hazahozom a kis olvasóknak. Addig pedig jó mulatságot kívánok mind közönségesen!

Singer és Wolfner kiadása Ul., Andrássy-út 16.

SEBŐK ZSIGMOND

KÖNYVEI

Bogarak háborúja	1.80
Mackó úr vendégei. Képekkel	1.80
Hogyan ne beszéljenek a gyerekek	—60
Erzsébet királyné	—60
Falusi cica a városban. Képekkel	—60
Két árvizes gyerek. Elbeszélés	—60
Kossuth Lajos élete	—60
Mackó úr első utazása. Képekkel	—60
Mackó úr második utazása	1.20
Mackó úr harmadik utazása	—60
Pattogatott kukorica. Mesék	—60
Petőfi Sándor. I képpel	—60
Utazás tündérországba. Mesék	—60
Városi cica falun	1.20
Tilinkós Lajkó	—60
A doktor úr. Képekkel	—60
A gyöngyhuszár. Képekkel	—60
A hős nyulacska. Képpel	—60
Cicáról — nyúlról. Képpel	—60
A kis mérnökök. Elbeszélés I képpel	—60
Cserebogár úrfi a tengeren. Képekkel	—60
Mackó úr útnak indul. Mühlbeck Károly rajzaival. Diszes vászonkötésben	7.—
Mackó úr utazásai. Mühlbeck Károly rajzaival. Diszes vászonkötésben	7.—
Mackó úr szárazon és vizen. Mühlbeck Károlyrajzaival. Diszes vászonkötésb.	7.—
Mackó úr újabb utazásai, Mühlbeck Károlyrajzaival. Diszes vászonkötésb.	7.—
Robinson. 4 színes és sok színezetlen kép- pel. Diszkötésben	4.—

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár